

Η περιήγηση στην αρχαία νεκρόπολη της Πομπηίας (Στράτος Θεοδοσίου, Καθηγητής Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Αστρονομίας Πανεπιστημίου Αθηνών)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=16295>]

Οι ανασκαφές

Ίχνη αρχαίας πόλης ανακαλύφθηκαν για πρώτη φορά τυχαίως στα τέλη του 16ου αιώνα, όταν ο αρχιτέκτονας D. Fontana προσπαθούσε να διανοίξει μια σήραγγα στον λόφο Λά Τσιβιτά, προκειμένου να υδροδοτήσει, από τα νερά του ποταμού Σάρνου, την κωμόπολη Torre Annunziata (αρχαία Οπλοντίς). Οι πρώτες ανασκαφές των θαμμένων στην στάχτη του Βεζούβιου πόλεων άρχισαν από το Ηράκλειο το 1709, ενώ για την Πομπηία άρχισαν το 1748 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Οι ανασκαφές συστηματοποιήθηκαν από τον αρχαιολόγο G. Fiorelli και φυσικά διακόπηκαν κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Από το 1951 συνεχίστηκαν σε μεγάλη κλίμακα υπό τον αρχαιολόγο em. Maiuri, ο οποίος εργάστηκε στην αρχαία νεκρόπολη έως το 1961. Η Πομπηία είναι εντυπωσιακή. Μια πανοραμική άποψη της δείχνει μια ολόκληρη πόλη με το αμφιθέατρό της, το θέατρό της, την παλαίστρα της και τις οικίες της. Μόνο αν την παρατηρήσεις προσεκτικά, καταλαβαίνεις ότι είναι μια νεκρόπολη.

Η περιήγηση στην αρχαία νεκρόπολη

Στην Πομπηία μας περίμενε ένας ελληνομαθής Ιταλός ξεναγός, η ξενάγηση του οποίου ήταν υποδειγματική. Η Πομπηία, όπως έχουν εμφανιστεί τα ερείπιά της, μετά τον καθαρισμό τους από τα ηφαιστειακά υλικά, παρέχει την δυνατότητα μελέτης του πολεοδομικού σχεδιασμού, των χρήσεων γής και της ιστορίας της ιδιωτικής αρχιτεκτονικής σε μια αρχαία πόλη. Ο οχυρωματικός της περίβολος έχει μήκος 3 Km και περικλείει έκταση 63 εκταρίων.

Η Αγορά και ο ναός του Διός Καπιτωλίου.

Η κύρια οδός της πόλης ήταν η οδός των Σταβίων. Ονομάστηκε έτσι επειδή συνέδεε την Πύλη του Βεζούβιου στο ψηλότερο σημείο της πόλης με την Πύλη των Σταβίων στο αντίστοιχο χαμηλότερο. Τον κεντρικό δρόμο έτεμναν σχεδόν κάθετα δυο άλλοι κύριοι δρόμοι η οδός της Αφθονίας και η οδός της Νώλας.

Εμείς εισήλθαμε στην αρχαία νεκρόπολη από την Πύλη του λιμένος (Porta Marina), που οδηγεί στην Πύλη του Σάρνου, και έτσι τα πρώτα οικοδομήματα που συναντήσαμε ήταν δυτικά ο ναός της Πομπηιανής Αφροδίτης (Venus Pompeiana), προστάτιδας της πόλης της Πομπηίας, της περίφημης Βασιλικής (Basilica), και ανατολικά τον ναό του Απόλλωνος (Tempio di Apollo), ενώ μπροστά μας απλωνόταν ο χώρος της Αγοράς (forum).

Η Αγορά ήταν μια τεράστια ορθογώνια έκταση, στο νοτιοδυτικό τμήμα της πόλης, την οποία περιέβαλαν διώροφες στοές. Στην βόρεια πλευρά της δέσποζε ο ναός ο αφιερωμένος στην τριάδα του Καπιτωλίου: στον Δία, την Ήρα και την Αθηνά (Jupiter, Juno, Minerva) γνωστός ως ναός του Διός. Στα ανατολικά βρίσκεται η Αγορά Τροφίμων (Macellum).

Απέναντι από τον ναό του Διός, βρισκόταν η μεγάλη Βασιλική, το σημαντικότερο - από αρχιτεκτονική άποψη - κτήριο της Πομπηίας. Ήταν το Υπουργείο Δικαιοσύνης - τα Δικαστήρια. Η Βασιλική διαθέτει έναν κεντρικό χώρο πλαισιωμένο από διαδρόμους και έχει μεγάλη αρχιτεκτονική σημασία για την εξέλιξη των χριστιανικών ναών στον ρυθμό της βασιλικής.

Απέναντι από την Βασιλική κείται ο ναός του Απόλλωνος, από τους αρχαιότερους της πόλης. Και για να μην ξεχνάμε την επιστήμη μας, πάνω στην στήλη που οριοθετεί τον θάλαμο του θεού σώζεται ένα κωνικό ηλιακό ρολόι (πόλος), που έδειχνε τον αληθινό ηλιακό χρόνο τις ηλιόλουστες ημέρες. Μπροστά υπάρχει ο βωμός-θυσιαστήριο (6ος π.Χ. αιώνας-ελληνική περίοδος). Άλλα δημόσια κτήρια βρίσκονται στην λεγόμενη Τριγωνική Αγορά, που εκτείνεται σε ένα ύψωμα κατά μήκος του νότιου τείχους με θέα προς την θάλασσα και στο Αμφιθέατρο στο ανατολικό τμήμα της πόλης.

[Συνεχίζεται]